

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo, mokslo ir sporto ministro
2020 m. rugsėjo 18 d
įsakymu Nr. V-1402

VEIKSMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOJE GAVUS NETEISĖTĄ ATLYGĮ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Veiksmų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje gavus neteisėtą atlygį tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – Ministerija) valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – Ministerijos darbuotojai), elgesį ir veiksmus gavus neteisėtą atlygį.

2. Tvarkos aprašo tikslas – užkirsti kelią galimam kyšininkavimui, papirkimui ar kitokiam neteisėtam elgesiui, nustatyti, valdyti ir kontroliuoti neteisėto atlygio atvejus ir jų mastą, jeigu į Ministeriją atnešami, atsiunčiami ar kitu būdu paliekami daiktai, taip pat pinigai, kurie nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Ministerijos darbuotojų tarnybinėmis pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, kai naudojamosi tarnybiniais tikslais.

3. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais draudimą priimti neteisėtą atlygį (dovanas), ir Rekomendacinėmis gairėmis dėl dovanų ar paslaugų priėmimo apribojimų, patvirtintomis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2020 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. KS-40 „Dėl Rekomendacinių gairių dėl dovanų ar paslaugų priėmimo apribojimų patvirtinimo“.

4. Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytiems atvejams dėl dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su tarnybinėmis pareigomis, taip pat dėl reprezentacijai skirtų dovanų su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba kai paslaugomis yra naudojamosi tarnybiniais tikslais.

II SKYRIUS VEIKSMAI GAVUS NETEISĖTĄ ATLYGĮ

5. Jeigu Ministerijos darbuotojui siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis atitinka kyšio požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos baudžiamąjo kodekso 230 straipsnio 4 dalyje, arba provokuojama jį priimti, Ministerijos darbuotojas privalo perspėti neteisėtą atlygį siūlantį, žadantį ar davusį asmenį apie jo daromą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, galimas pasekmes (galimą ikiteisminį tyrimą, baudžiamąją atsakomybę) ir pareikalauti nedelsiant nutraukti tokius veiksmus. Darbuotojas turi aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio

nusikalstamos veikos, ir neprovokuoti asmens duoti neteisėto atlygio (kyšio). Taip pat darbuotojas turi paaiškinti, kad jis privalės pranešti apie tai už korupcijos prevenciją Ministerijoje atsakingam asmeniui ir / arba teisėsaugos įstaigoms.

6. Ministerijos darbuotojas privalo atsisakyti priimti ir kitus daiktus, kurie, nors ir neatitinka kyšio požymių, tačiau taip pat nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens tarnybinėmis pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, kai yra naudojamosi tarnybiniais tikslais. Ministerijos darbuotojas privalo paaiškinti tokius daiktus siūlančiam asmeniui, kad jų priėmimas gali būti vertinamas kaip Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnio pažeidimas, už kurį pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 533 straipsnį taikoma administracinė atsakomybė, bei paraginti neteikti, atsiimti siūlomus daiktus.

7. Nepavykus iš karto perspėti neteisėto atlygio davėjo (pvz., jam pasišalinus arba kai neteisėtas atlygis atsiųstas paštu, per kurjerį ir pan.), jis gali būti kviečiamas telefonu, el. paštu ar kitais būdais (jei žinomi kontaktiniai duomenys) atvykti į Ministeriją ir atsiimti atsiųstus ar paliktus daiktus. Jeigu nepavyksta minėtų daiktų gražinti juos palikusiam ar atsiuntusiam asmeniui arba nežinoma, kas juos paliko ar atsiuntė, dėl jų priimamas vienas iš Aprašo 14 punkte nurodytų sprendimų.

8. Jei asmuo nori padėkoti už gerai atliktą Ministerijos darbuotojo darbą, jam gali būti pasiūloma pateikti rašytinę padėką Ministerijos interneto svetainėje.

9. Apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą (paliktą, rastą, atsiųstą, perduotą per kitą asmenį) neteisėtą atlygį Ministerijos darbuotojai visais atvejais žodžiu, raštu, telefonu ar elektroniniu paštu nedelsdami privalo pranešti už korupcijos prevenciją Ministerijoje atsakingam asmeniui. Jei neteisėtas atlygis turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (atlygiu siekiama daryti įtaką Ministerijos darbuotojui, kad jis teisėtai ar neteisėtai veiktų arba neveiktų vykdydamas įgaliojimus), Ministerijos darbuotojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10¹ straipsniu, privalo pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai.

10. Už korupcijos prevenciją Ministerijoje atsakingas asmuo, gavęs informacijos apie Ministerijos darbuotojui siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą neteisėtą atlygį:

10.1. nuvykęs į vietą, išsiaiškina įvykio aplinkybes (asmens, siūliusio, žadėjusio duoti ar davusio neteisėtą atlygį, tapatybę, veiksmus ar ketinimus);

10.2. įvertinęs gautos informacijos turinį ir nustatęs galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymius, nedelsdamas informuoja Ministerijos kanclerį, imasi priemonių galimai nusikalstamai veikai sustabdyti ir fiksuoti;

10.3. imasi priemonių įvykio vietai apsaugoti, iki atvyks teisėsaugos pareigūnai. Jeigu galimai neteisėtas atlygis buvo paliktas ant stalo, įkištas į stalčių ar numestas ant žemės, rastas automobilyje, drabužių kišenėse ar kitoje vietoje, būtina palikti jį ten, kur yra, išskyrus atvejus, kai yra pavojus, kad neteisėtas atlygis gali būti pamestas ar sunaikintas. Įvykio vietoje nieko neliesti rankomis, pvz., neperskaičiuoti pinigų kupiūrų, ir stengtis užtikrinti, kad ir kiti asmenys nieko neliestų;

10.4. jei yra asmenų, kurie galėjo matyti neteisėto atlygio davimo ar bandymo jį duoti faktą, užsirašo jų kontaktinius duomenis, kuriais būtų galima susisiekti, esant galimybei paprašyti palaukti, kol atvyks teisėsaugos pareigūnai;

10.5. įvertinęs surinktos informacijos turinį ir nustatęs, kad nėra galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (pvz., daiktas paliktas atsitiktinai), apie tai pažymi Neteisėto atlygio registro formoje (Tvarkos aprašo priedas), informuoja Ministerijos kanclerį ir imasi priemonių

gautiems daiktams gražinti arba inicijuoja, kad būtų priimti Tvarkos aprašo 14 punkte numatyti sprendimai.

11. Už korupcijos prevenciją Ministerijoje atsakingas asmuo užtikrina pagalbą pareigūnams atliekant aplinkybių tyrimą dėl neteisėto atlygio, pateikia surinktą informaciją ir su jais bendradarbiauja.

III SKYRIUS GAUTO NETEISĖTO ATLYGIO REGISTRAVIMAS

12. Už korupcijos prevenciją Ministerijoje atsakingas asmuo, gavęs pranešimą apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą galimai neteisėtą atlygį, per 1 darbo dieną Ministerijos Dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) užpildo Neteisėto atlygio registravimo formą (Tvarkos aprašo priedas). Gauto ar palikto neteisėto atlygio dalykas turi būti nufotografuojamas, fotografija (-os) turi būti pridėta (-os) kaip priedas prie užpildytos Neteisėto atlygio registravimo formos (Tvarkos aprašo priedas). Neteisėto atlygio registravimo forma (Tvarkos aprašo priedas) užregistruojama DVS ir saugoma teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

13. Jei neteisėtas atlygis perduodamas teisėsaugos įstaigoms arba gražinamas davėjui, pažymima Neteisėto atlygio registravimo formos (Tvarkos aprašo priedas) skiltyje „Pastabos“.

14. Jeigu neteisėtas atlygis nėra perduodamas teisėsaugos įstaigoms (nesant nusikalstamos veikos sudėties ir kai davėjas atsisako jį atsiimti) arba negražinamas davėjui (nežinomas neteisėto atlygio davėjas), vadovaudamasis teisės aktais ir protingumo principu, Ministerijos kancleris priima vieną iš šių sprendimų:

14.1. neteisėtas atlygis perduodamas labdaros reikmėms;

14.2. neteisėtas atlygis sunaikinamas;

14.3. neteisėtas atlygis nuasmeninamas ir naudojamas bendroms Ministerijos ir jos interesantų reikmėms (pvz., papuošti bendrojo naudojimo patalpas).

15. Apie Tvarkos aprašo 14 punkte priimtus sprendimus pažymima Neteisėto atlygio registravimo formos (Tvarkos aprašo priedas) skiltyje „Pastabos“.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Su Tvarkos aprašu visi Ministerijos darbuotojai supažindinami per DVS.

17. Asmenys, pažeidę Tvarkos aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

(Neteisėto atlygio registravimo forma)

NETEISĖTO ATLYGIO REGISTRAVIMO FORMA

20__ m. _____ d.

(data)

Vilnius

Eil. Nr.	Gavimo data, laikas	Davėjo vardas ir pavardė, įmonės pavadinimas (jei žinoma)	Gavėjo ir (ar) pranešėjo pareigos	Koks atlygis ir aplinkybės: kada, koku būdu siūlyti, teikti, palikti daiktai, jų požymiai ir t. t.	Atlikti veiksmai: faktą registravęs už korupcijos prevenciją įstaigoje atsakingas asmuo, kokių veiksmų imtasi, parengto dokumento data, numeris, fotografija ir t. t.	Pastabos

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)
